

Sygn. akt III AUa 792/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 grudnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Małgorzata Pasek
Sędziowie:	SA Elżbieta Czaja SO del. do SA Iwona Jawor-Piszc (spr.)
Protokolant: st. prot. sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 2018 r. w Lublinie

sprawy A. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o odmowę umorzenia należności z tytułu zaległych składek

na skutek apelacji A. P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 17 lipca 2018 r. sygn. akt VIII U 711/16

I. oddała apelację;

II. zasądza od A. P. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Iwona Jawor-Piszc Małgorzata Pasek Elżbieta Czaja

Sygn. akt III AUa 792/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 kwietnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na podstawie art. 1 ust. 13 ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu niepłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą (Dz.U. 2012, poz.1551 ze zm.) odmówił A. P. umorzenia należności z tytułu składek na:

a) ubezpieczenie społeczne za sierpień 2005 roku w łącznej kwocie 272,37 złotych, w tym z tytułu składek: 125,57 złotych, odsetek 138 złotych, kosztów upomnienia 8,80 złotych;

a) ubezpieczenie zdrowotne za sierpień 2005 roku w łącznej kwocie 324,61 złotych, w tym z tytułu składek: 154,61 złotych; odsetek 170 złotych.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył A. P., w którym domagał się jej zmiany oraz umorzenia należności.

Wyrokiem z dnia 17 lipca 2018 roku Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołanie A. P..

Podstawą wyroku były następujące ustalenia i ocena prawna.

A. P. od 1995 roku wnioskodawca prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą i z tego tytułu był płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. Dnia 29 grudnia 2014 roku wystąpił z wnioskiem na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą o umorzenie nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. Decyzją z dnia 25 lutego 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. określił, że według stanu na dzień 29 grudnia 2014 roku, umorzeniu będą podlegały należności z tytułu składek na:

b) ubezpieczenie społeczne za sierpień 2005 roku w łącznej kwocie 272,37 złotych, w tym z tytułu składek: 125,57 złotych, odsetek 138 złotych, kosztów upomnienia 8,80 złotych;

c) ubezpieczenie zdrowotne za sierpień 2005 roku, w łącznej kwocie 324,61 złotych, w tym z tytułu składek: 154,61 złotych, odsetek 170 złotych;

W w/w decyzji organ rentowy podkreślił, że warunkiem ich umorzenia jest spłata należności niepodlegających umorzeniu, a należności z tytułu składek za okres od 1 stycznia 1999 roku nieobjęte postępowaniem o umorzenie należy uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji wraz z odsetkami za zwłokę. Ponadto w uzasadnieniu decyzji wskazano, że decyzja o umorzeniu należności zostanie wydana, zgodnie z art. 1 ust. 13 pkt 1 ustawy po spełnieniu przez płatnika warunku uregulowania należności, które nie podlegają umorzeniu. Nieopłacenie należności niepodlegających umorzeniu w terminie wskazanym w decyzji skutkować będzie odmową umorzenia należności objętych ustawą. Odpis tej decyzji wnioskodawca otrzymał w dniu 3 marca 2015 roku. Wnioskodawca otrzymał pouczenie, że informacje o kwocie należności niepodlegających umorzeniu może otrzymać w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych O/L. Inspektoracie w R.. W piśmie wskazano osobą odpowiedzialną za udzielenie informacji wraz z numerem telefonu. Na dzień wydania zaskarżonej decyzji z dnia 22 kwietnia 2016 roku wnioskodawca nie opłacił należności z tytułu składek niepodlegających umorzeniu na FUZ za lipiec 2005 roku w kwocie 17,97 złotych; za wrzesień w kwocie 116,24 złote oraz kosztów upomnienia w kwocie 8,80 złotych.

Sąd Okręgowy uznał, iż zgromadzony materiał dowodowy w postaci dokumentów jest wiarygodny.

Dokonując oceny prawnej Sąd pierwszej instancji przytoczył regulację prawną zawartą w art. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, akcentując, iż wnioskodawca nie sprostował wymogom art. 1 ust. 10 ustawy bowiem w ciągu terminu 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji o warunkach umorzenia tj. do dnia 3 kwietnia 2016 roku, nie dokonał wpłaty za zaległości z tytułu składek niepodlegających umorzeniu. Wobec powyższego stwierdził, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych prawidłowo uznał, iż nieuregulowanie w/w terminie niepodlegających umorzeniu należności z tytułu składek oznacza, że nie zostały spełnione warunki niezbędne do umorzenia wskazanych w zaskarżonej decyzji należności, co skutkowało wydaniem decyzji odmawiającej umorzenia tych należności zgodnie z treścią art. 1 ust. 13 pkt 2 cytowanej ustawy.

Z tych względów Sąd Okręgowy oddalił odwołanie i na mocy wyżej wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

Apelację od wyroku wywiódł wnioskodawca.

Zarzucał wyrokowi błąd w ustaleniach faktycznych, naruszenie przepisów postępowania, brak obiektywizmu oraz wybiórcze dopuszczenie dowodów, a nadto bezpodstawne oddalenie wniosków dowodnych. Z treści samodzielnie sporządzonej apelacji wynika, iż kwestionuje trafność ustaleń Sądu pierwszej instancji w zakresie stwierdzenia istnienia na jego koncie niepodlegających umorzeniu należność z tytułu składek, powołując się na pisma ZUS o nieposiadaniu zadłużenia.

Podnosząc powyższe wniosł o zmianę wyroku i zmianę zaskarżonej decyzji poprzez uwzględnienie odwołania i umorzenie należności ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jako bezzasadna podlega oddaleniu. Żadne z podniesionych zarzutów nie zasługują na podzielenie.

Sąd Apelacyjny podziela zarówno ustalenia faktyczne, jak i rozważania prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, jeżeli uzasadnienie orzeczenia pierwszoinstancyjnego, sporządzonego zgodnie z wymaganiami art. 328§2 k.p.c., spotyka się z pełną akceptacją sądu drugiej instancji to wystarczy, że da on temu wyraz w treści uzasadnienia swego orzeczenia, bez powtarzania szczegółowych ustaleń faktycznych i wnioskowań prawniczych zawartych w motywach zaskarżonego orzeczenia. Sąd Okręgowy przeprowadził postępowanie dowodowe wnikliwie i wbrew twierdzeniom apelującego, zachował konieczny obiektywizm zarówno gromadząc dowody zgodnie z inicjatywą wnioskodawcy jak i dokonując ich oceny. Należy podkreślić, iż zobowiązał ZUS do przedstawienia pełnego wyjaśnienia spornych kwestii, w tym podnoszonych przez wnioskodawcę tj. treści zaświadczeń wydanych dnia 7 lutego 2000 roku, dnia 18 stycznia 2006 roku oraz decyzji z dnia 22 października 2015 roku. Zaświadczenie z dnia 7 lutego 2000 roku wskazuje niesporną okoliczność w sprawie co do okresu w jakim wnioskodawca prowadził działalność gospodarczą i z tego tytułu podlegał ubezpieczeniom społecznym. Pismem z dnia 20 grudnia 2017 roku ZUS odniósł się do podniesionych przez wnioskodawcę argumentów, przyznając, iż zaświadczenie z dnia 18 stycznia 2006 roku o niezaleganiu składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy było wydane nieprawidłowo bowiem składka za miesiąc sierpień 2005 roku na ubezpieczenie społeczne faktycznie nie została przez wnioskodawcę opłacona. Natomiast decyzja z dnia 22 października 2015 roku o umorzeniu postępowania jako bezprzedmiotowego była wynikiem postępowania wszczętego z urzędu dnia 20 września 2015 roku w przedmiocie składki na ubezpieczenie zdrowotne za miesiące od kwietnia 2015 roku do sierpnia 2015 roku. Zatem ta decyzja nie dotyczy spornego okresu. Podkreślić natomiast trzeba, iż pismem z dnia 11 stycznia 2017 roku ZUS przedstawił rozliczenie konta wnioskodawcy, wskazując wymagane należności i datę oraz wysokość wpłaconych kwot jak i stan zaległości. Natomiast wnioskodawca nie przedstawił żadnych dowodów, pozwalających na dokonanie ustaleń przeciwnych. Zgodnie z powyższymi dowodami należność jaka niepodległa umorzeniu ustawą z dnia 9 listopada 2015 roku obejmowała składki na ubezpieczenie zdrowotne za lipiec 2005 roku w kwocie 17,97 złotych; za wrzesień w kwocie 116,24 złote oraz koszty upomnienia w kwocie 8,80 złotych. Do tych zatem należności w żaden sposób nie odnosi się zaświadczenie z dnia 18 stycznia 2006 roku wskazujące na brak zaległości na inne fundusze (na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i Fundusz Pracy) oraz decyzja z dnia 22 października 2015 roku obejmująca należności na fundusz zdrowia, ale co do innego okresu. Te należności nie mogły być umorzone w oparciu o wniosek A. P. z dnia 29 grudnia 2014 roku z uwagi na treść przepisu art. 1 ust. 6 ustawy z dnia 9 lipca 2012 roku.

W tym stanie rzeczy nie można uznać, iż wnioskodawca spełnił stawiane przed nim warunki określone decyzją z dnia 25 lutego 2015 roku, zgodnie z art. 1 ust. 10 ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność. Nie spłacił w wymaganym terminie 12 miesięcy, liczonym od dnia 3 kwietnia 2016 roku, niepodlegających umorzeniu należności.

Obowiązek opłacania wymaganych prawem składek na poszczególne fundusze obciąża płatnika – osobę prowadzącą działalność gospodarczą. Wysokość składek nie podlegających umorzeniu powinna być także znana każdej osobie

prowadzącej działalność gospodarczą, bowiem wynika z treści deklaracji, które płatnik ma stosownie do ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 2017 poz. 1778 tekst jednolity ze zm.), składać w ustawowych terminach pod sankcją odpowiedzialności karnej (art. 98 ust. 1 pkt 6 ustawy). Płatnicy dbający o prawidłowe składanie deklaracji składkowych (a do takich wszak skierowane były przepisy ustawy) posiadają deklaracje (...) i (...) i wystarczy do nich sięgnąć, by ustalić wysokość zobowiązań. Nawet przy braku dostępu do deklaracji, wyliczenie należności jest dość proste choćby posługując się udostępnianym przez ZUS programem (...). Gdyby jednak nawet płatnik zaniechał prowadzenia takiej dokumentacji czy też się jej wyzbył (choćby w związku z zakończeniem działalności gospodarczej i wielokrotnymi przeprowadzkami na co powołuje się skarżący) nie ma żadnych przeszkód w zwróceniu się do organu rentowego o udzielenie stosownych informacji. Nic też nie stoi na przeszkodzie, by płatnik wystąpił o wydanie przez organ rentowy w trybie art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy systemowej decyzji określającej wysokość zaległych składek, przy czym wsparciem dla żądania wydania takiej decyzji (otwierającej 12-miesięczny termin do złożenia wniosku o umorzenie należności składkowych) jest choćby art. 1 ust. 5 samej ustawy abolicyjnej. Strona postępowania abolicyjnego mogła wraz z wnioskiem o abolicję zwrócić się do ZUS z żądaniem rozliczenia konta. Mogła też, po uzyskaniu decyzji o umorzeniu należności na mocy ustawy z dnia listopada 2012 roku zwrócić się z wnioskiem o wskazanie kwoty zaległości i w ustawowo określonym terminie dokonać jej wpłaty lub wystąpić z wnioskiem o rozłożenie na raty.

Ubezpieczony jako osoba, która prowadziła działalność gospodarczą, powinna wykazać się z uwagi na profesjonalny charakter działalności gospodarczej odpowiedzialnym zachowaniem respektującym przepisy prawa i należyta staranność w dbaniu o własne interesy. Niespełnienie warunków poprzez spłnienie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji wydanej na podstawie art. 1 ust. 8 ustawy abolicyjnej należności skutkuje, jak prawidłowo ustalił Sąd Okręgowy, wydaniem zaskarżonej decyzji na podstawie art. 1 ust. 13 pkt 2 ustawy, która odpowiada w pełni prawu.

Mając na uwadze powyższe rozważania należy jeszcze raz podkreślić, że wnioskodawca chcąc skorzystać z dobrodziejstwa ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku winien wykazać się należyta starannością w wypełnianiu obowiązków warunkujących możliwość umorzenia nieopłaconych należności składkowych.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Iwona Jawor-Piszc Małgorzata Pasek Elżbieta Czaja